

The background of the cover is a photograph of a canal in Ouder-Amstel. In the foreground, there is a wooden bridge with a white railing. Behind the bridge, there are several traditional Dutch houses with gabled roofs. Some roofs are covered in snow. Bare trees are visible in the background against a pale sky. A large, white, abstract shape is overlaid on the right side of the image, containing the title text.

Kadernota 2025-2028 Gemeente Ouder-Amstel

2.1 Ontwikkelingen Sociaal

	Sociaal	E/M ¹	2025 primitief na wijz	2026	2027	2028
	bedragen x € 1.000					
	Primitieve begroting 2024		-13.037	-12.824	-13.305	-13.368
			-	-	-	-
S1	Indexering specialistische jeugdhulp tlv stelpost indexering	M	-85	-85	-85	-85
S2	Integrale Crisisdienst Jeugdhulp	M	-33	-33	-33	-33
S3	Overschrijding energiebudget Bindelwijk en Dorpshuis Duivendrecht	M	-77	-77	-77	-77
S4	Verhogen bijdrage GR openbare gezondheidszorg Amstelland tlv stelpost indexatie	M	-83	-58	-58	-58
S5	Uitvoering Lokaal Onderwijsbeleid	M	-19	-19	-19	-19
S6	Sociaal Medische Indicatie (SMI) Regeling Kinderopvang	M	-26	-26	-26	-26
S7	Verhogen kosten leerlingenvervoer tlv stelpost indexatie	M	-43	-43	-43	-43
S8	Uitvoering Wet Inburgering 2021	M	-50	-50	-50	-50
S9	Formatieuitbreiding Beleid	M	-235	-235	-235	-235
S10	Verhogen bijdrage GR AM Match	M	-71	-63	-45	-21
S11	Hervormingsagenda Jeugd	E	-	pm	pm	pm
	Totaal Sociaal		-13.759	-13.513	-13.976	-14.016

2.1.1 Financiële mutaties Sociaal

S-1 Indexering specialistische jeugdhulp tlv stelpost indexering € 85.000 budgetneutraal, (meerjarig)

Voor Jeugdzorg en WMO bestaat er geen apart landelijk indexeringspercentage. Door de VNG is geadviseerd om in de periode 2023-2024 voor de indexering van WMO- en Jeugdwettarieven het OVA-percentages toe te passen. Voor 2024 bedroeg het prijsindexcijfer voor personele kosten in de jeugdhulp 4,94%. In Ouder-Amstel is, in lijn met Diemen en Uithoorn, besloten dit prijsindexcijfer te hanteren. In de eerste bestuursrapportage van 2024 wordt een meerjarige aanvraag gedaan voor indexering. Komende jaren zal ook een indexering toegepast worden.

Het werven en behouden van personeel in de jeugdzorgsector is een enorme uitdaging in deze tijd van personeelskrapte. Momenteel brengt het verloop en de moeizame werving van personeel de zorgcontinuïteit in het geding. Daarnaast moeten zorgaanbieders steeds hoger gespecialiseerd en gekwalificeerd personeel inzetten doordat de zorgtrajecten intensiever en van langere duur worden. Een marktconform salaris voor medewerkers is van belang, waardoor in 2023 een marktindexatie van 4,94% is aangevraagd. Dit is het landelijke OVA-percentages voor Jeugdwettarieven. Deze indexatie is niet opgenomen in de begroting voor 2024. De verhoging van de indexatie vertegenwoordigt een bedrag van €85.000. Jaarlijks zal indexering plaatsvinden. Er wordt voorgesteld €85.000 meerjarig toe te voegen aan de begroting jeugdhulp vanaf 2024 van de gemeente Ouder-Amstel.

¹ E=Eenjarig en M=Meerjarig

S-2 Integrale Crisisdienst Jeugdhulp € 33.000 nadeel, (meerjarig)

Op basis van de Jeugdwet en de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk voor de 24/7 beschikbaarheid en bereikbaarheid van acute hulp. Een crisisdienst is een belangrijke functie voor de jeugdhulpregio Amsterdam-Amstelland, waar Ouder-Amstel deel van uitmaakt. Momenteel wordt de crisisdienst door verschillende partijen vormgegeven (Veilig Thuis, Arkin en Levvel). Deze partijen hebben het initiatief genomen om te komen tot een integrale crisisdienst 24/7 voor jeugd in de acute fase (eerste 72 uur).

Het voorstel voor de integrale crisisdienst jeugd komt voort uit knelpunten in de huidige situatie, waarbij sprake is van onduidelijkheid voor verwijzers en cliënten over waar ze met welke crisisvraag terecht kunnen. De integrale crisisdienst bestaat uit een meldpunt en uitrukfunctie voor eerste interventies voor alle jeugdigen tot 18 jaar en hun gezinnen in Amsterdam-Amstelland. Hierbij is er 24/7 bereikbaarheid via één telefoonnummer en één multidisciplinair team met expertise vanuit Veilig Thuis, jeugdhulp en volwassenen GGZ. Voor de integrale crisisdienst jeugd wordt, op basis van een verdeelsleutel, een bijdrage gevraagd van de gemeenten in Amsterdam-Amstelland. Voor de gemeente Ouder-Amstel betreft dit een bedrag van €33.000. Er wordt voorgesteld dit bedrag van €33.000 meerjarig toe te voegen aan de begroting jeugdhulp vanaf 2024 van de gemeente Ouder-Amstel.

S-3 Overschrijding energiebudget Bindelwijk en Dorpshuis Duivendrecht € 77.000 nadeel, (meerjarig)

Begin 2023 is de gemeente overgegaan naar een ander soort energiecontract, omdat het oude contract niet verder kon worden verlengd. Dit nieuwe contract, dat werd aanbesteed in een geclusterde aanbesteding met meerdere gemeenten (onder andere Amstelveen, Haarlem en Haarlemmermeer), bestaat uit variabele tarieven. Dit betekent dat elektra en gas dagelijks op de spotmarkt (EPEX en TTF) worden ingekocht, waardoor de inkoopprijs per dag fluctueert. Deze fluctuatie, en daarmee de inkoopprijs, is mede afhankelijk van de grilligheid in de wereld. Daarnaast zijn de energiebelastingtarieven de afgelopen jaren explosief gestegen, wat betekent dat het beschikbare budget voor energie niet toereikend is. Tevens zullen maatregelen genomen worden om energie te besparen.

Voor het gas- en elektraverbruik van de objecten Bindelwijk en het Dorpshuis Duivendrecht wordt het budget vanaf 2024 verhoogd naar het bedrag van de kosten van het kalenderjaar 2023.

S-4 Verhogen bijdrage GR OGZ Amstelland tlv stelpost indexatie € 83.000 budgetneutraal, (meerjarig € 58.000)

De verhoging van de geactualiseerde GR-begroting 2024 is structureel. Voor 2025 is in de begroting van de GR OGZ Amstelland een bedrag van €686.690 begroot. Dit gaat vanaf begin april 2024 het bestuurlijke besluitvormingstraject in. Belangrijke oorzaken van deze verhoging zijn: de indexatie van 3% en de herziening van de VISI-norm (de verbetering van de infectieziektebestrijding) van €130.000 (dit het bedrag voor heel Amstelland).

S-5 Uitvoering Lokaal Onderwijsbeleid € 19.000 nadeel, (meerjarig)

Om de voorgenomen bezuiniging van € 25.000 in te vullen, zou zo goed als het volledige activiteitenprogramma, voor zover bekostigd uit onderwijsbudget, komen te vervallen. Een bezuiniging van € 25.000 op het totale budget van € 30.000 betekent een besparing van ongeveer 83%. In verhouding tot overige bezuinigingen, waaronder

die van 10% op het subsidieprogramma, is de bezuiniging op de uitvoering van het Lokaal Onderwijsbeleid disproportioneel. Door een bezuiniging van € 6.000 in te vullen, wordt 20% van het totale budget van € 30.000 bezuinigd. De bezuiniging wordt ingevuld door acties gericht op ambitie om bij te dragen aan vorming van Integralie Kindcentra (IKC) en talentvorming bij de jeugd (concreet de poëziewerkshops, licenties Code Qube en Code Combat) te beëindigen. Hoewel de schoolbesturen een bezuiniging op het onderwijsbeleid in algemene zin bekritisieren, kunnen zij zich in grote lijnen vinden in de prioritering die aangehouden wordt door een bezuiniging in eerste instantie in te vullen door acties gericht op IKC-vorming en talentvorming bij de jeugd te beëindigen. Door een bezuiniging van € 6.000 in te vullen, wordt een restbedrag van € 19.000 niet ingevuld. Hoewel dit bedrag eigenlijk te laag is om op te nemen als begrotingswijziging in het lopende jaar, is hiervoor in goed overleg een uitzondering gemaakt.

S-6 Sociaal Medische Indicatie (SMI) Regeling Kinderopvang € 26.000 nadeel, (meerjarig)

Met een Sociaal Medische Indicatie (SMI) kunnen gemeenten gezinnen (op tijdelijke basis) ontlasten door een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang te bieden. De SMI is een noodzakelijke indicatie om in aanmerking te kunnen komen voor bijzondere bijstand voor noodzakelijke kinderopvang. De SMI behoort als uitkering minimaregeling tot de bijzondere bijstand en valt daarmee onder Werk, Inkomen en Participatie, maar staat geboekt onder Kinderopvang: toezicht/handhaven kwaliteit valt daarmee onder Onderwijs. Voor 2024 is een bedrag begroot van € 44.000. Op basis van verstrekkingen in 2023 zien we dat dit bedrag wordt overschreden met € 26.000 tot € 70.000. Bij een gelijkblijvend aantal verstrekkingen voor 2024 dient € 26.000 te worden aangevraagd via de eerste burap 2024.

S-7 Verhogen kosten leerlingenvervoer tlv stelpost indexatie € 43.000 budgetneutraal, (meerjarig)

De gemeente ontvangt in 2024 € 300.000 van het Rijk via een specifieke uitkering. Deze middelen zijn bedoeld om voorzieningen ten behoeve van de inburgeringsplicht te bekostigen. Ook ontvangt de gemeente een specifieke uitkering in 2024 van circa € 13.000 voor bekostiging van de onderwijsroute van inburgeraars. De bekostiging van de inkoop van inburgeringsvoorzieningen is budgetneutraal ingevuld. Hierbij wordt verwacht dat bovengenoemde bedragen volledig worden benut in 2024.

S-8 Uitvoering Wet Inburgering 2021 € 50.000 nadeel, (meerjarig)

Voor de uitvoering van de Wet Inburgering heeft de gemeente een nieuwe conceptopdracht met DUO+ opgesteld. Hierin worden de extra structurele kosten voor inburgering geschat op € 58.000. Dit betekent verhogingen in de komende jaren. Voor 2025 is dit € 3.000, voor 2026, 2027 en 2028 is dit € 4.000. Naast deze structurele kosten zullen de kosten oplopen vanwege opgelopen vertragingen in inburgeringstrajecten, waardoor het cliëntenbestand verder zal toenemen. Hiermee zal in totaal per jaar ongeveer € 50.000 nodig zijn voor de inzet van extra werkuren in de gehele cyclus. Verder heeft de toename van het aantal inwoners in de komende jaren ook effect op de gemeentelijke taakstelling. Hiervan is nog niet duidelijk hoe groot het effect op de kosten voor de uitvoering zal zijn.

S-9 Formatieuitbreiding Beleid € 235.000 nadeel, (meerjarig)

Maatschappelijke uitdagingen worden steeds complexer. Er ontstaat een groeiende spanning tussen wat nodig is en wat we kunnen bereiken. Dit heeft verschillende oorzaken. Voor elk onderwerp is een beleidsmedewerker verantwoordelijk, die alle werkzaamheden binnen dat onderwerp op zich neemt. Dit leidt ertoe dat urgente zaken

prioriteit krijgen boven belangrijke onderwerpen met minder urgentie. Hierdoor komt de aandacht voor lange termijn- en strategische vraagstukken in het gedrang, en daarmee ook onze maatschappelijke impact.

Tegelijkertijd neemt de complexiteit van maatschappelijke uitdagingen toe. Er is simpelweg te veel werk om aan te kunnen, waardoor we zelfs voor wettelijke taken niet altijd aan de planning kunnen voldoen. Toenemende aantallen vluchtelingen, de invoering van de spreidingswet, grote uitdagingen in de jeugdzorg en groeiende kansenongelijkheid zijn enkele voorbeelden van factoren die bijdragen aan deze toenemende complexiteit. Sinds 1 januari is het Projectteam Vluchtelingen onderdeel geworden van de afdeling Samenlevingszaken, maar er is geen beleidscapaciteit voor vluchtelingen en opvang van Oekraïners. De uitvoering van wettelijke taken en politiek-bestuurlijke opdrachten staat steeds meer onder druk. Omdat we, in tegenstelling tot omliggende gemeenten, geen strategische beleidsfunctie hebben ingevuld, zijn we voor ervaren beleidsmedewerkers minder aantrekkelijk als werkgever. Wel weten we jong talent aan ons te binden; de gemeente Ouder-Amstel fungeert juist als een prachtige kweekvijver voor hen. Onze kleinschaligheid en cultuur onderscheiden ons en maken ons aantrekkelijk. We hebben besloten om ons anders te organiseren, in lijn met de bovenstaande realiteit. Door naast de functie van beleidsmedewerker ook een functie van strategisch beleidsmedewerker in te stellen, zorgen we ervoor dat ook lange termijn- en strategische vraagstukken aandacht krijgen, en dat startende beleidsmedewerkers de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Voor de functie van beleidsmedewerker richten we ons meer op deze starters. Om wettelijke taken en politiek-bestuurlijke opdrachten goed uit te kunnen voeren, en om medewerkers aan ons te kunnen binden en te boeien, vragen we om 2 fte beleidsmedewerker in schaal 11 en 1 keer een verhoging van schaal 10 naar schaal 11, wat neerkomt op € 235.000 structureel vanaf 2025.

S-10 Verhogen bijdrage GR AM Match € 71.000 nadeel (meerjarig)

De gemeenschappelijke regeling AM Match is een samenwerking van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn met als doel om mensen die onder de Participatiewet vallen nieuwe kansen te bieden op betaald werk bij reguliere bedrijven. Hierbij worden gerichte re-integratietrajecten en trajecten die binnen de sociale werkvoorziening vallen ingezet. De rijksbijdrage voor de Wsw wordt één-op-één doorgezet door de deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling. Voor 2025 is dit voor Ouder-Amstel begroot op € 228.000. Het exploitatietekort voor 2025 is begroot op € 235.000 en moet worden betaald door de deelnemende gemeenten volgens de opgenomen verdeelsleutel. Het begrote bedrag komt daarmee in 2025 voor Ouder-Amstel op € 258.000. Dit resulteert in een nadelige bijstelling van € 71.000 voor Ouder-Amstel. Voor de jaren 2026, 2027 en 2028 is dit respectievelijk € 63.000, € 45.000 en € 21.000. Met dit bedrag zal de bijdrage van Ouder-Amstel aan de gemeenschappelijke regeling AM Match moeten worden verhoogd.

S-11 Hervormingsagenda Jeugd budgetneutraal, (eenjarig)

De implementatie van de Hervormingsagenda Jeugd is gestart in 2023. Het gezamenlijke doel vanuit de Hervormingsagenda is passende en tijdige zorg voor iedere jeugdige die dat nodig heeft. De verwachting was dat dit financiële gevolgen zou hebben voor de gemeente vanaf 2025. Echter is de hervormingsagenda voor 2025 geschrapt. Dit leidt tot extra uitgaven op het gebied van Jeugd, maar tegelijkertijd ontvangt de gemeente hier compensatie voor vanuit het Rijk. Dit leidt tot een budgetneutrale mutatie, waarbij zowel de baten als de lasten toenemen met € 247.000. Voor 2026 en verder is het nog onduidelijk of de extra bezuinigingen voor jeugdzorg vanuit de Hervormingsagenda worden uitgevoerd of geschrapt.

2.1.2 Overige ontwikkelingen Sociaal Doordecentralisatie Maatschappelijke Opvang en Beschermd wonen: Implementatie Thuis zonder wooncomponent 2024

Vanaf 1 januari 2024 is elke gemeente verantwoordelijk voor inwoners die een beroep doen op Beschermd Wonen, met als doel hen zoveel mogelijk te begeleiden in hun eigen woonomgeving. Dit wordt Begeleid Thuis genoemd. De doorcentralisatie wordt geleidelijk ingevoerd bij de gemeente Ouder-Amstel en de andere Amstelland-gemeenten. Als eerste wordt Begeleid Thuis zonder wooncomponent overgedragen, waarbij de gemeente Ouder-Amstel verantwoordelijk wordt voor de toegang. De gemeente zal zelf onderzoek en indicatiestelling gaan uitvoeren. Het betreft cliënten die beschikken over een stabiele woonplek (vandaar de naam Begeleiding Thuis zonder wooncomponent).

Aanvankelijk zou de implementatie van Begeleid Thuis zonder wooncomponent in het derde kwartaal van 2023 van start gaan. Echter, vanwege procesmatige en financiële kwesties, waarover maar moeizaam kon en kan worden afgestemd met de gemeente Amsterdam en de zorgaanbieders, is besloten om de start van de implementatie uit te stellen tot minstens 1 juli 2024. Mogelijk wordt de startdatum nog verder uitgesteld als er geen goede afspraken kunnen worden gemaakt met de gemeente Amsterdam over processen en financiën.

Hierdoor is op het moment van schrijven, maart 2024, nog onbekend of er in de toekomst middelen nodig zullen zijn uit het Wmo-budget voor het organiseren van Begeleid Thuis zonder wooncomponent.

Implementatie Begeleid Thuis met wooncomponent

Na de implementatie van Begeleid Thuis zonder wooncomponent zal ook Begeleid Thuis met wooncomponent worden geïmplementeerd. Hoe snel dit zal gebeuren, is mede afhankelijk van de afspraken die gemaakt kunnen worden met Amsterdam over het proces en financiën. De verwachting is dat de implementatie zal starten in 2025.

Hoewel het landelijke beleid ten aanzien van de doorcentralisatie van maatschappelijke opvang en beschermd wonen (MOBW) een duidelijke koers laat zien, kan hetzelfde niet worden gezegd over de financiering. Op dit moment geeft Amsterdam, die als centrumgemeente financiering van het Rijk ontvangt voor MOBW, aan dat er een tekort is van € 10 miljoen. Dit tekort wordt uit eigen middelen betaald. Het is onduidelijk in hoeverre Ouder-Amstel bijdraagt aan dit tekort.

Er is afgesproken met de gemeente Amsterdam om alle vijf de Amstelland-gemeenten inzicht te geven in de financiering van MOBW, welke middelen Amsterdam van het Rijk ontvangt en wat Amsterdam zelf financiert, maar ook welke middelen voor de Amstelland-gemeenten beschikbaar zijn of niet vanwege het eerder genoemde tekort. Afhankelijk van de uitkomst zal Ouder-Amstel mogelijk in de toekomst ook uit eigen middelen een bijdrage moeten betalen om MOBW toegankelijk te houden voor haar inwoners.

Daarnaast is de toekomstige financiering van bepaalde MOBW-componenten onduidelijk. Op dit moment wordt de aanpak van economisch daklozen apart gefinancierd door het Rijk. Via Amsterdam ontvangen de Amstelland-gemeenten € 1 miljoen voor deze aanpak. Na 2026 heeft het Rijk aangekondigd dat deze financiering vervalt. Hierdoor zal Ouder-Amstel in de toekomst voor de keuze komen te staan om deze aanpak wel of niet uit eigen middelen te financieren.

Gezondheid

Begroting 2025: Indexering en Kostenverdeling

In de begroting voor 2025 is een procentuele verhoging van 3% toegepast. Voor de resterende jaren 2026 tot en met 2028 is het indexeringspercentage nog niet opgenomen en wordt dit in de volgende jaren bepaald.

Het totaalbedrag in de begroting wordt over de deelnemende gemeenten verdeeld volgens de inwoneraantallen per 01-01-2023 van het CBS. De deelnemende gemeenten dragen naar rato bij aan de jaarlijkse kosten van GR OGZ Amstelland. Er wordt onderscheid gemaakt tussen taken die voor alle gemeenten worden uitgevoerd en enkele plustaken die slechts door sommige gemeenten worden afgenomen. Plustaken worden uiteraard alleen in rekening gebracht bij de gemeenten die deze taken afnemen. In de afrekening wordt vervolgens gerekend met de inwoneraantallen per 01-01-2025. De bedragen per basistaak en/of plustaak worden met de GR afgerekend op basis van de daadwerkelijke kosten.

In 2025 zijn de kosten, naast de indexatie van 3%, € 100.390 hoger dan in 2024. Dit komt door de kosten voor Visinorm van € 130.000 vanaf 2025, een daling van € 21.454 bij Technische Hygiënezorg (THZ) vanaf 2025 en een daling van € 8.156 bij de JGZ-plustaken. Ook het bedrag voor de vaccinatiegraad bij JGZ wordt in 2025 niet geïndexeerd.

Wetsvoorstel van school naar duurzaam werk, omvang budgetvraag is nog onbekend

Het doel van het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk, dat op 1 augustus 2025 van kracht moet worden, is om jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt de juiste begeleiding en ondersteuning te geven richting economische zelfstandigheid. Dit gebeurt met vier samenhangende maatregelen: Aanvullende loopbaanbegeleiding tot een jaar na diplomering of het verlaten van de school in het beroepsonderwijs, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

De maximumleeftijd van de doelgroep van de Doorstroompunt-functie (voorheen RMC-functie) wordt verhoogd van 23 naar 27 jaar. Gemeenten krijgen in de Participatiewet een meer preventieve rol bij het ondersteunen van jongeren naar werk. Het wetsvoorstel stimuleert de samenwerking tussen onderwijs, Doorstroompunten en gemeenten op casusniveau en bij een regionaal programma.

De verwachting is dat met deze wetswijziging budget mee komt voor de gemeente Ouder-Amstel.